

Wstęp

Prezentujemy 30 zagadnień programowych i 15 metodologicznych, które stanowią pytania do egzaminu magisterskiego. W niektórych pytaniach istnieje możliwość wyboru jednego obszaru tematycznego stanowiącego egzemplifikację zadanej kwestii. W takich przypadkach osoba zdająca wybiera jeden z przykładów.

Nie ma jednej właściwej odpowiedzi, chodzi o badanie umiejętności szukania rozwiązań i pomysłów, a także wykorzystania socjologii do tego, by lepiej rozumieć świat społeczny. Proponujemy ocenianie związane z wykazaniem się przez studenta/kę *Umiejętnościami, Kompetencjami i Wiedzą* według kryteriów obecnych w podstawie programowej.

Zagadnienia problemowe

1. Jakie rodziny mieszkające na współczesnej polskiej wsi można zaliczyć do *nowej klasy średniej* i na jakiej podstawie?
2. Przeanalizuj, w jaki sposób stereotypy w postrzeganiu małych miast i wsi mogą się przekładać na biografie ich mieszkank?
3. Kiedy brak zaufania staje się problemem społecznym? Podaj empiryczny przykład sytuacji z Polski, którą można wyjaśnić w odniesieniu do tej kwestii.
4. Wyjaśnij popularność psich cmentarzy w oparciu o zmieniające się relacje między człowiekiem a zwierzęciem w perspektywie interakcjonizmu symbolicznego
5. Korzystając z wybranej teorii socjologicznej, wyjaśnij zjawisko mobilizacji polskiego społeczeństwa w zakresie pomocy uchodźczyńiom z Ukrainy.
6. W jaki sposób teorie socjologiczne pozwalają wyjaśnić odmienny sposób przyjmowania osób narodowości ukraińskiej w Polsce przed i po agresji Federacji Rosyjskiej?
7. Opierając się na wiedzy socjologicznej, zaproponuj możliwe rozwiązanie problemów wynikających ze starzenia się społeczeństwa polskiego.
8. Oceń polski program Rodzina 500+ w kontekście skuteczności polityk publicznych dla rozwiązywania problemów społecznych.
9. Przedyskutuj możliwości i ograniczenia w zakresie socjologicznego badania emocji.
10. Na wybranym przykładzie przeanalizuj, w jaki sposób zmiany zachodzące w *życiu rodzinnym/mediach/polityce/sporcie* (osoba studiująca wybiera jeden przykład z czterech wymienionych) można traktować jako symptomy szerszych przemian społecznych.

11. Zastosuj teorię osobowości autorytarnej wobec wybranego, współczesnego lidera politycznego.
12. Na przykładzie zjawiska emancypacji kobiet omów wyzwania związane z przywództwem.
13. Wyjaśnij związki między religią a gospodarką w świetle wybranego przykładu historycznego lub współczesnego.
14. W jakim sensie odmiennosc płci można ujmować raczej jako nierówność społeczną niż tylko zróżnicowanie społeczne? Uzasadnij swoją odpowiedź.
15. Wskaż najważniejsze elementy przemian męskiej tożsamości w XXI wieku.
16. Stosując zasady debaty publicznej i odnosząc się do kontekstu społecznego spróbuj wskazać argumenty za (lub przeciw) rozstrzygnięcia ważnej w Polsce społecznej kwestii (*zastosowanie energetyki atomowej w Polsce / legalizacja aborcji / obowiązkowa służba wojskowa / powszechny dostęp do broni / kara śmierci / legalizacja małżeństw jedнопłciowych / wysokie podatki* [osoba studiująca wybiera jeden przykład z siedmiu wymienionych]).
17. Opisz przebieg procesu grupowego z perspektywy mikrosocjologicznej na przykładzie znanej Ci grupy studenckiej.
18. Zaproponuj zestaw narzędzi adekwatnych do rozwiązywania konfliktów grupowych w klasie szkolnej lub w zespole pracowniczym.
19. Zinterpretuj działanie sfery sacrum i profanum we współczesnym *sporcie / polityce / kulturze popularnej* (osoba studiująca wybiera jeden przykład z trzech wymienionych).
20. Na wybranym przykładzie omów sytuację, w której wiedza potoczna niezgodna z wiedzą socjologiczną kształtuje opinię publiczną.
21. Jak wiedza naukowa może wygrać z fake newsem? Odnosząc się do społecznej organizacji nauki spróbuj zidentyfikować możliwości przeciwdziałania dezinformacji czy występowaniu tzw. postprawdy w *przestrzeni publicznej/medialnej/mediach społecznościowych* (osoba studiująca wybiera jeden przykład z trzech wymienionych).
22. W jakich sytuacjach aktywizm społeczny wchodzi w konflikt z rolą osób pracujących naukowo? W jakich, z kolei, sytuacjach aktywizm może pomóc w pełnieniu tej roli? Przeprowadź argumentację uzasadniając obie tezy.
23. Wskaż jak skutecznie analizować przemiany relacji intymnych przy pomocy teorii wymiany.

24. Podaj przykład udanego (lub nie) zastosowania wyników badań socjologicznych do projektowania interwencji społecznych.
25. Omów przykład zarządzania konfliktem praca-dom w życiu codziennym w odniesieniu do ról pełnionych przez współczesnych ojców.
26. Sięgając do pojęć dramaturgicznej koncepcji Ervinga Goffmana, zaprojektuj przygotowanie się do rozmowy kwalifikacyjnej podczas starania się o wymarzoną przez Ciebie pracę.
27. Przeprowadź przykładową analizę zasobów i potencjałów rozwojowych wybranej społeczności lokalnej.
28. Porównaj dwie znane Ci perspektywy badania tożsamości.
29. Przeanalizuj efekty działania Ogólnopolskiego Strajku Kobiet w kategoriach wybranych teorii ruchu społecznego (lub zmiany społecznej).
30. Na przykładzie Kaszubów przeanalizuj proces określania granic grupy etnicznej i jego społeczne skutki.

Metodologia (krytyka, zastosowania, trudności i rozwiązania trudności/ograniczeń)

1. Zaproponuj krytykę socjologicznych badań zaangażowanych.
2. Jakie znajdujesz socjologiczne uzasadnienia diagnozowania nastrojów społecznych?
3. Przedstaw krytykę badań ankietowych z jakimi spotykasz się w Internecie.
4. Które zasady formułowania pytań kwestionariuszowych są, Twoim zdaniem, najtrudniejsze do spełnienia i dlaczego?
5. Które zasady etyczne w badaniach socjologicznych są, Twoim zdaniem, najtrudniejsze do spełnienia i dlaczego?
6. Wady i zalety prowadzenia wywiadów za pośrednictwem komunikatorów internetowych.
7. Przedstaw kilka korzyści z przeprowadzenia badania wstępnego (pilotażu) w socjologicznym badaniu ilościowym dotyczącym *przeprowadzania się na wieś/bezdzielnosci z wyboru/pomagania rodzinom uchodźczym* (osoba studiująca wybiera jeden przykład z trzech wymienionych).
8. Odnosząc się do badania seksualności, przedstaw zalety i wady zastosowania różnych technik wywiadu socjologicznego.
9. Przedstaw zagadnienie użyteczności zastosowania techniki wywiadu fokusowego do zbadania wybranego konfliktu społecznego.
10. Omów rodzaje pytań stosowanych w wywiadzie kwestionariuszowym wskazując na ich zalety oraz ograniczenia.
11. Na przykładzie badań niejawnych zilustruj etyczne wyzwania występujące w socjologii.
12. Zaprojektuj zarys badania socjologicznego stosującego mieszane metody (*mixed methods*) ilościowe i jakościowe.

13. Do badania *przeprowadzania się na wieś/bezdzierności z wyboru/pomagania rodzinom uchodźczym/uczestnictwa w strajkach kobiet/postaw wobec zmian klimatycznych* (osoba studiująca wybiera jeden przykład z pięciu wymienionych) doradziłbyś/łabyś narzędzia metodologii jakościowej czy ilościowej – uzasadnij wybór.
14. Chcesz przebadać *używanie papierosów/stosunek do kary śmierci/poziom akceptacji małżeństw jedнопłciowych* (osoba studiująca wybiera przykład z trzech wymienionych) wśród uczniów i uczennic gdańskich szkół ponadpodstawowych. Jaką procedurę doboru osób do badania uznałbyś za optymalną i dlaczego?
15. Planujesz obserwację ukrytą wybranej zbiorowości. Jakie najważniejsze kroki podejmiesz by przygotować się do tego badania?